

I N F O R M A C J A

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie za 2011 r. o skali i formach udzielanej pomocy, którą objęci są mieszkańcy miasta

Celem polityki społecznej jest tworzenie warunków do budowania zintegrowanego i efektywnego systemu zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych, w szczególności poprawa bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców.

Pomoc społeczna umożliwia przewyższanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania pomocy społecznej na terenie miasta Iława realizowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy organizacji pozarządowych, innych instytucji i kościołów.

Główna siedziba Ośrodka położona jest przy ul. Grunwaldzkiej 6A, gdzie działa administracja Ośrodka, w skład której wchodzi:

- a) Dział Pomocy Środowiskowej
- b) Dział Pomocy Instytucjonalnej
- c) Dział finansowo – księgowy i zamówień publicznych
- d) Kadry
- e) Dział świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i dodatków mieszkaniowych
- f) Radcy prawni

W budynku tym znajduje się również Dzienny Dom Pomocy Społecznej (dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych) z zapleczem kuchennym, stołówką, świetlicą, pralnią, salą rehabilitacyjną oraz łazienkami z kabinami natryskowymi.

Ma tutaj swoją siedzibę Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej. Obok obiektu mieszczą się dwa garaże będące na stanie Ośrodka, a w nich dwa samochody:

- ❖ Renault Trafic (rocznik 2006) przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym również osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,
- ❖ Renault Kangoo (rocznik 2003) przeznaczony do dowozu gorących posiłków do miejsca zamieszkania podopiecznych oraz innych potrzeb Ośrodka.

Ośrodek posiada również trzeci samochód: Daewoo Lanos (rok produkcji 2002), który z dniem 1 stycznia 2008r. razem z wyposażeniem Stacji Socjalnej Johannitów, został przekazany Gminie Miejskiej Iława na mocy zawartej umowy partnerskiej pomiędzy Miastem Iława a Pruskim Stowarzyszeniem Zakonu Johannitów.

Poza tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej posiada obiekt przy ul. Obrońców Westerplatte 5, w którym zlokalizowane są:

- a) Świetlica środowiskowa „Mopsik” dla dzieci pochodzących z rodzin problemowych,
- b) Punkt Interwencji Kryzysowej dla osób i rodzin będących ofiarami przemocy lub innej sytuacji kryzysowej,
- c) Klub Integracji Społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- d) Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej dla młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych wymagających wsparcia,
- e) Stacja Socjalna Johannitów i Miasta Iławy,

f) Organizacje pozarządowe takie jak:

- ❖ Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Iławie, który prowadzi magazyn rzeczy nowych i używanych przekazywanych do nieodpłatnego rozdawnictwa,
- ❖ Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Iławie – m. in. szkolenia, krwiodawstwo, magazyn rzeczy używanych przekazywanych do nieodpłatnego rozdawnictwa,
- ❖ Polski Związek Niewidomych Koło w Iławie – m.in. dystrybucja żywności z Banku Żywności w Olsztynie, udzielanie zapomóg pieniężnych oraz innego wsparcia swoim członkom i ich rodzinom, spotkania integracyjne,
- ❖ Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło Miejskie w Iławie,
- ❖ Biuro Pełnomocnika Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę,
- ❖ Związek Sybiraków, Koło Terenowe w Iławie,
- ❖ Stowarzyszenie Niewidomych i Słabowidzących – Klub Sportowy „MORENA” w Iławie.

Stan zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie na dzień 31 grudnia 2011r. wynosił **86 osób (82,25 etatu)**, w tym:

❖ Dzienny Dom Pomocy Społecznej	10 osób	(9,75 etatu)
❖ Ośrodek Wsparcia realizujący zadania pomocy społecznej wynikające z potrzeb gminy (w tym Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej i Świetlica Środowiskowa MOPSIK)	6 osób	(4,5 etatu)
❖ Klub Integracji Społecznej	1 osoba	(1,0 etat)
❖ Usługi opiekuńcze, fizjoterapeutyczne i specjalistyczne opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	28 osób	(27,5 etatu)
❖ Dodatki mieszkaniowe	2 osoby	(2,0 etaty)
❖ Świadczenia rodzinne	6 osób	(6,0 etatów)
❖ Kadra socjalna	17 osób	(17 etatów)
❖ Pozostali	16 osób	(14,5 etatu)

Z tego z zadań zleconych finansowanych było 9 osób (9 etatów):

❖ Opiekunki specjalistyczne	2 osoby	(2,0 etaty)
❖ Pracownicy sekcji świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	6 osób	(6 etatów)
❖ Obsługa finansowa świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	1 osoba	(1,0 etat)

W minionym roku poprzez zawarcie umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Iławie w Ośrodku zostały zatrudnione osoby bezrobotne w ramach:

- ❖ Prac interwencyjnych – 3 osoby (3,0 etaty),
- ❖ Staży absolwenckich – 2 osoby (2,0 etaty),
- ❖ Prac społecznie użytecznych – 7 osób (po 2 godziny dziennie).

Teren miasta podzielony był na 17 rejonów opiekuńczych. Tym samym spełniony jest wymóg ustawy o pomocy społecznej (art. 110 ust. 11), który nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudniania pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku **jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców. Wymóg ten musiał być również spełniony przez Ośrodek w związku z realizacją projektu systemowego „Masz Okazję – Pomóż Sobie” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.**

Zatem pomoc środowiskowa w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie realizowana była zgodnie z postanowieniem art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, przez wykwalifikowaną kadre socjalną, tj:

- ❖ 5 pracowników socjalnych,
- ❖ 2 starszych pracowników socjalnych,
- ❖ 10 specjalistów pracy socjalnej.

Pracownicy socjalni mają możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez: kursy, szkolenia, specjalizacje, studia wyższe licencjackie i magisterskie, studia podyplomowe, które w większości są finansowane lub dofinansowywane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wykształcenie kadry socjalnej:

- ❖ 7 osób ma ukończone studia wyższe magisterskie (w tym 1 osoba posiada II stopień specjalizacji w zawodzie),
- ❖ 2 osoby mają ukończone studia licencjackie,
- ❖ 7 osób ma ukończoną Szkołę Policealną Pracowników Służb Społecznych oraz I stopień specjalizacji w zawodzie,
- ❖ 1 osoba ma wykształcenie policealne kierunkowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jest samodzielną jednostką organizacyjną, działającą na zasadach jednostki budżetowej i wykonawcą:

- ❖ Zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej kierując się ustaleniami Burmistrza Miasta Iławy,
- ❖ Zadań pomocy społecznej zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ Zadań w zakresie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ Dodatków mieszkaniowych.(zadanie własne gminy),
- ❖ Zadań z zakresu prowadzenia i organizacji pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadanie własne gminy).

W okresie sprawozdawczym świadczeniami w ramach zadań zleconych i zadań własnych objęto:

❖ z ustawy o pomocy społecznej	1741 rodzin,
(4055 osób w tych rodzinach, tj. 12,0% ogółu mieszkańców)
❖ z ustawy o dodatkach mieszkaniowych	577 gospodarstw domowych
(2440 osób w tych gosp., tj. 7,2% ogółu mieszk.)
❖ z ustawy o świadczeniach rodzinnych	3152 rodziny
(10339 osób uprawnionych w tych rodzinach, tj. 30,6% ogółu mieszk.)
❖ z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	266 rodzin
(365 osób uprawnionych w tych rodzinach, tj. 1,1% ogółu mieszk.)

Budżet na realizację zadań jednostki w 2011 r. wynosił **18.797.392 zł**. Na dzień 31.12.2011 r. wykonano – **18.292.571 zł**. (co stanowi **97,3%**), z tego na realizację

świadczeń (łącznie z pomocą społeczną, dodatkami mieszkaniowymi, świadczeniami rodzinnymi i świadczeniami z funduszu alimentacyjnego) – **14.440.597 zł.**

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej wykonywane są w formie diagnozy środowiskowej, pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej oraz szeroko pojętej pracy socjalnej (ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. - tj. Dz. U. 09.175. 1362 ze zmianami).

Ogółem w ramach zadań własnych i zleconych objęto pomocą 1741 rodzin liczących 4055 osób, w tym:

- ❖ Pomocą materialną, usługową i rzeczową **1043** rodziny (2408 osób)
- ❖ **Wyłącznie pracą socjalną** **698** rodzin (1647 osób)

Pracą socjalną objęte są również wszystkie rodziny korzystające ze świadczeń pieniężnych, usług i pomocy rzeczowej. W każdym środowisku praca socjalna wykonywana jest wielokrotnie.

Do dnia 31 grudnia 2011 r. do Ośrodka wpłynęły 3473 wnioski o udzielenie pomocy społecznej. Z danych wynika, iż średnio jedna rodzina zwracała się o pomoc dwukrotnie.

W zakresie **zadań zleconych** gminie (finansowanych z budżetu państwa) świadczeniami objęto **7 rodzin i 8 osób** w tych rodzinach na kwotę **60.632 zł.** Realizowanym zadaniem były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Odpłatność za wyżej wymienione usługi od podopiecznych wyniosła **9.148 zł.** (dochód gminy stanowi 5 % tej kwoty tj. 457 zł.).

Nowym zadaniem realizowanym w ramach **zadań zleconych** gminie od 2010 r. było przyznawanie i wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna ustanowionego przez sąd za sprawowanie opieki ze środków publicznych (w wyjątkowych wypadkach - gdy podopieczny nie ma majątku, a mimo to sprawowanie pieczy nad jego osobą wymaga poświęcenia czasu kosztem pracy zarobkowej lub odpoczynku opiekuna). W 2011 r. wynagrodzenie wypłacono po raz pierwszy **4 opiekunom** na kwotę **5.400 zł.**

W związku ze zmianą ustawy o pomocy społecznej od dnia 1.08.2009 r. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne stało się zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym, które do końca 2010 r. finansowane były z budżetu państwa. Natomiast od 1.01.2011 r. dotacja z budżetu państwa pokrywa do 80% wydatków na w/w świadczenia.

W zakresie **zadań własnych** gminy świadczeniami objęto **1043 rodziny i 2408 osób** w tych rodzinach na kwotę **3.724.727zł.**, w tym dotacja z budżetu państwa wyniosła **1.603.105 zł.**

W ramach tej kwoty przyznano:

- ❖ Zasiłki stałe 215 osobom

Wypłacono zasiłki na kwotę 737.220 zł., w tym ze środków własnych gminy została wydatkowana kwota 148.434 zł.(20,1%), a z dotacji kwota – 588.786 zł.(79,9%) Średnia wysokość zasiłku wynosiła 340,52 zł.

- ❖ Opłacono 202 osobom pobierającym zasiłki stałe składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 63.987 zł. (budżet państwa i środki własne)
- ❖ Za 34 osoby biorące udział w projekcie systemowym pod nazwą „Masz Okazję - Pomóż Sobie” oraz realizujące kontrakt socjalny poza projektem opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 5.315 zł. (budżet państwa i środki własne)

❖ Zasiłki okresowe 429 rodzinom
Na zasiłki okresowe została wydatkowana kwota 334.345 zł, która w 90,8% została pokryta z dotacji celowej z budżetu państwa, tj. 303.618 zł., a kwota 30.727 zł.(9,2%) została wydatkowana ze środków własnych gminy. Średnia kwota zasiłku wynosiła 211,00 zł.

- ❖ Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego 1 rodzinie (1500 zł.)
 - ❖ Zasiłki celowe i w naturze (zakup opału, leków, odzieży, obuwia, sprzętu gospod. domowego, pokrycie kosztów półżimowiska i półkolonii, drobnych remontów, leczenia itp.) 405 rodzinom (112.793 zł.)
 - ❖ Zasiłki aktywizacyjne (wkład własny do projektu POKL) 76 osobom (28.561 zł.)
 - ❖ Usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze w zakresie fizjoterapii 188 osobom (749.677 zł.)
- Odpłatność za usługi od podopiecznych wyniosła **137.250 zł.(dochód gminy)**.

- ❖ **Opłacono pobyt w domu pomocy społecznej 22 osobom (358.763 zł.)**

Należy zaznaczyć, że wraz ze starzeniem się społeczeństwa oraz brakiem możliwości zapewnienia opieki przez rodzinę będzie wzrastała liczba osób wymagających umieszczenia w domach pomocy społecznej, a tym samym wzrosną koszty gminy w pokrywaniu odpłatności za pobyt tych osób w DPS. Przedstawia to poniższa tabela.

Lata	Liczba osób umieszczonych w DPS	Odpłatność Gminy Miejskiej Iława (w złotych)	Odpłatność rodziny
2006	6	77.454	-
2007	9	108.035	-
2008	11	129.797	-
2009	12	185.876	-
2010	15	231.879	-
2011	22	358.763	22,347

Na dzień sporządzenia sprawozdania w domach pomocy społecznej umieszczonych już było **24** mieszkańców naszego miasta, w tym dwoje pokrywa pełną odpłatność z własnych dochodów.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że wśród oczekujących na miejsce w kolejnych latach jest **9** mieszkańców Iławy. Koszt pobytu w Domu Pomocy Społecznej w Iławie wynosi aktualnie **2.770 zł.** miesięcznie, z czego mieszkaniec ponosi odpłatność w wysokości **70%** swojego dochodu. Zważywszy na wysokość pobieranych świadczeń emerytalno – rentowych, czy też z innych źródeł, odpłatność mieszkańca pokrywa ok. **46%** kosztów pobytu. Pozostałą część odpłatności pokrywa sporadycznie rodzina (**3%**), a w głównej mierze gmina (**51%**).

Informacyjnie podaję, że obecnie czas oczekiwania na umieszczenie w DPS(w zależności od typu Domu) wynosi od kilku miesięcy do kilku lat. Ogromne trudności sprawia umieszczenie osoby chorej w trybie pilnym szczególnie, jeżeli jest to osoba chora psychicznie lub uzależniona od alkoholu. Jest to problem nie tylko naszego miasta, powiatu czy województwa, ale całego kraju. Istnieje pilna potrzeba utworzenia miejsc całodobowych dla tej kategorii osób.

Jedną z możliwości jest tworzenie mieszkań chronionych w szczególności dla osób chorych psychicznie, niepełnosprawnych, będących w trudnej sytuacji życiowej.

❖ Opłacono schronienie w domach dla osób bezdomnych	4 osobom (11.937 zł)
❖ Sprawiono pogrzeb szczątkom ludzkim	1 świadczenie (1.020 zł)
❖ Pomoc w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w tym:	1869 osobom
⇒ dożywiono (nieodpłatnie) w tym:	609 osób
całodzienne wyżywienie w przedszkolu, internacie	142 dzieciom
obiady w szkole	360 dzieciom
obiady w DDPS	107 osobom
⇒ wypłacono zasiłek celowy (na zakup posiłku lub art. żywnościowych)	582 rodzinom
⇒ przyznano świadczenie rzeczowe (paczkę żywnościową na Święta Bożego Narodzenia-453 szt.).	356 rodzinom

Pomoc w ramach programu została w **79,9%** sfinansowana z budżetu państwa, tj. **655.270 zł**.

Środki własne wyniosły **164.695 zł**. Łącznie koszt tego programu zamknął się kwotą **819.965 zł**.

W tym na doposażenie istniejących punktów wydawania posiłków wydatkowano kwotę **69.976 zł.**, z której zakupiono niezbędny sprzęt do przygotowywania i wydawania posiłków w 5 przedszkolach miejskich, 5 szkołach oraz w MOPS - ie.

Ze świadczeń w ramach programu skorzystały dzieci, młodzież i osoby dorosłe (w szczególności w podeszłym wieku, samotne, niepełnosprawne, z rodzin o najniższych dochodach).

Oprócz posiłków finansowanych z w/w programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przygotowywał i wydawał pełne obiady dla podopiecznych, którzy ponosili całkowitą lub częściową odpłatność.

Całkowity koszt świadczonych przez Ośrodek usług obiadowych wyniósł w 2011 roku **499.644 zł.**, w tym odpłatność od podopiecznych zamknęła się kwotą **130.687 zł. (dochód gminy)**.

Realizując zadania pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie świadczy na rzecz mieszkańców różnego rodzaju usługi:

1. Usługi opiekuńcze.

Usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi opiekuńczymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji (w tym osób z zaburzeniami psychicznymi) w okresie sprawozdawczym objętych było **188 osób** (wypracowano 69.934 godziny), w tym:

a) Usługami opiekuńczymi	98 osób
b) Specjalistycznymi opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8 osób
c) Usługami specjalistycznymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji, w tym:	82 osoby

• Indywidualnymi (zgodnie z decyzjami administracyjnymi)	14 osób
→ w miejscu zamieszkania	6 osób
→ w sali rehabilitacyjnej Ośrodka	8 osób
• Grupowymi w sali rehabilitacyjnej	68 osób
W tym:	
→ pensjonariusze DDPS	40 osób
→ Klub „Amazonki”	9 osób
→ Klub „Magdalenki”	19 osób
d) Usługami opiekuńczymi w dni wolne od pracy	15 osób
e) Usługami opiekuńczymi w dni powszednie wieczorem	5 osób

Usługi opiekuńcze świadczone były przez 24 opiekunki, a specjalistyczne opiekuńcze przez 2 opiekunki specjalistyczne i 1 fizjoterapeutę. Nadzór nad pracą opiekunek sprawował administrator usług opiekuńczych. Jednostkowy koszt godziny usługowej od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. wynosił **13,50 zł.** (zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Miasta Ławy z dnia 17.03.2011 r. nr 0151-32/2011). Odpłatność podopiecznych naliczana była od kwoty **10,80 zł.**, tj. **80% pełnej stawki za 1 godzinę** – zgodnie z Uchwałą Nr XXI/250/2004 Rady Miejskiej w Ławie z dnia 16 czerwca 2004r. W tym miesiącu należy zaznaczyć, że odpłatność od poszczególnych osób uzależniona jest od ich dochodu i w 2011 r. kształtowała się na poziomie 33% kosztu jednej godziny usług, tj. 3,60 zł. Natomiast koszt jednej godziny usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynosił 11,10 zł. (zgodnie z zarządzeniem Nr 4/2011 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie z dnia 1.04.2011 r.), a odpłatność podopiecznych kształtowała się na poziomie 25% kosztu jednej godziny, tj. 2,78 zł. Średnio miesięcznie z tej formy pomocy w 2011 r. korzystało **160 osób** (w tym 81 osób wyłącznie z usług opiekuńczych). **Porównując dane z poprzednich lat należy zauważyć, że liczba mieszkańców Ławy potrzebujących wsparcia w tej właśnie formie utrzymuje się na podobnym, wysokim poziomie.** Spowodowane jest to starzeniem się naszego społeczeństwa oraz zwiększeniem liczby osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych, samotnych, wymagających środowiskowego wsparcia.

W minionym roku 2011 problem usług opiekuńczych udało się rozwiązać poprzez zawarcie umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w Ławie na zatrudnienie osób bezrobotnych na stanowiskach opiekunek domowych w ramach:

- ❖ Prac interwencyjnych - 1 osoba (1 etat),
- ❖ Prac społecznie użytecznych – 5 osób (2 godz. dziennie) przez okres od marca do listopada.

2. Usługi transportowe.

Dzieci i młodzież niepełnosprawne codziennie dowożone były samochodem dostosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych do szkół, przedszkola integracyjnego i innych placówek edukacyjnych. Od I – VI 2011 r. kierowca dowoził – 25 osób, od IX – XII 2011 r. – 28 osób. Łącznie dowożono **34 osoby**, a kierowca przejeżdżał ok. 110 km dziennie po terenie miasta.

Ponadto osoby niepełnosprawne były dowożone do placówek służby zdrowia oraz na turnusy rehabilitacyjne. W 2011 r. takich wyjazdów było **42**. Ogółem z wyjazdów korzystało **21 osób**, w tym 6 osób dorosłych oraz 15 dzieci i młodzieży. W stosunku do lat poprzednich usługi transportowe w tym zakresie kształtują się na zbliżonym poziomie.

Samochód do przewozu osób niepełnosprawnych marki Renault Trafic w 2011 r. przejechał 27.062 km i zużył 2.925 litrów oleju napędowego.

3. Usługi obiadowe.

Kuchnia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przygotowuje klientom pomocy społecznej oraz pensjonariuszom dziennego domu pomocy społecznej, w tym dzieciom w czasie organizowanych przez Ośrodek półkolonii i półzimowiska jeden posiłek dziennie w formie pełnego obiadu.

W 2011r. z usług obiadowych skorzystało ogółem 529 osób, a średnia ilość wydawanych dziennie obiadów wyniosła 220. W ciągu całego roku przygotowano 44.039 posiłków. Około **34%** ogólnej liczby posiłków było dowożonych transportem MOPS – u do miejsca zamieszkania podopiecznego.

Odpłatność za posiłki ustalana jest od wysokości dochodu na osobę w rodzinie (zgodnie z zarządzeniem Nr 0151-38/11 Burmistrza Miasta Iławy z dnia 5 kwietnia 2011 r.) i kształtowała się na poziomie **43%** kosztu jednego obiadu, tj. **3,01 zł.** Jednostkowy koszt produkcji obiadu wynosił **7 zł** (3,00 zł. dzienna stawka żywieniowa + 4,00 zł. opłata eksploatacyjna). Dzieci uczestniczące w półkolonii i półzimowisku organizowanym przez Ośrodek z posiłków korzystały bezpłatnie, a koszt „wsadu do kotła” pokrywał MOPS i dotacja z budżetu państwa.

W miejscowej stołówce posiłki spożywało 210 osób - pensjonariuszy i podopiecznych MOPS, w tym osób bezdomnych, 7 osób z Warsztatu Terapii Zajęciowej, 5 osób z Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy, 102 osobom posiłki dowożono do ich miejsca zamieszkania.

Dzieci i młodzież uczestniczące w zajęciach Świetlicy Środowiskowej „MOPSIK” oraz Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej, a także uczestnicy półkolonii (dwa turnusy po 2 tygodnie – 84 dzieci) i półzimowiska (jeden turnus – 2 tygodnie – 53 dzieci) były objęte również dożywianiem w formie podwieczorków.

W 2011 r. wydano 7.122 podwieczorki. Średnia ilość wydawanych dziennie podwieczorków wyniosła 33. Podwieczorki zostały dofinansowane ze środków przeznaczonych na dożywianie dzieci w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2011 w kwocie 4.421 zł. Kuchnia przygotowuje także wypieki i potrawy na różne uroczystości i imprezy organizowane przez MOPS, organizacje pozarządowe i inne instytucje, np. ZHP, Akcja Katolicka, ICK - „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, Dni Królowej Holandii, Regaty Żeglarskie „NIVEA” itp.

Należy zaznaczyć, że w stosunku do poprzednich lat następuje ciągły wzrost przygotowywanych i wydawanych posiłków (2006 r. – **151** średnio dziennie, 2007r. - **160**, 2008r. – **172**, 2009 r. – **182**, 2010 r. - **188** a w 2011 r. - **220**), co jest wynikiem realizacji również w 2011r. programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, który objął również osoby dorosłe (starsze, niepełnosprawne, o niskich dochodach). Z bezpłatnych posiłków w ramach programu skorzystało **107 osób.**

4. Usługi punktu naprawy i wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego.

Punkt dysponuje sprzętem pochodzącym z darów otrzymanych z Holenderskiej Fundacji współpracy Gminy Tholen z Miastem Iława i innych podmiotów. Wydawanie sprzętu podopiecznym odbywa się na zasadzie wypożyczania, maksymalnie na okres roku z możliwością przedłużenia terminu. Podstawą wypożyczenia jest wniosek lekarza odpowiedniej specjalności. Wypożyczenie jest odpłatne – 10% ustalonej wartości danego sprzętu przy założeniu, że okres wypożyczenia nie przekroczy jednego roku, a 5% w sytuacji, gdy okres wypożyczenia nie przekroczy pół roku.

Pracownik punktu dokonuje napraw tego sprzętu na miejscu w warsztacie Ośrodka, a także w miejscu zamieszkania klienta.

W 2011 r. przeprowadzono prace naprawcze i konserwacyjne sprzętu rehabilitacyjno- ortopedycznego znajdującego się w magazynie MOPS Iława, jak i u użytkowników sprzętu w miejscu zamieszkania. Napraw dokonano w zakresie

renowacji tapicerki, wymiany opon, wulkanizacji dętek, napraw podnóżków, ciągów przy kołach, montażu zniszczonych hamulców, spawania ram wózków. Prace te wykonano przy 20 wózkach inwalidzkich, naprawiono 12 kul, 4 chodziki, 1 skuter i 2 krzesła WC.

W roku 2011 wypożyczono:

- ❖ Wózki inwalidzkie – 28 szt.
- ❖ Kule – 30 szt.
- ❖ Balkoniki – 15 szt.
- ❖ Krzesło WC – 3 szt.
- ❖ Skuter – 1 szt.
- ❖ Chodziki – 12 szt.

Z możliwości przedłużenia okresu użytkowania sprzętu rehabilitacyjnego skorzystało w 2011 r. – **69 osób**.

Łącznie z usług punktu korzystało **150 osób**.

Informacyjnie podaję, że ostatni transport ze sprzętem rehabilitacyjnym z Holandii miasto Iława otrzymało w 2005 r.

5. Usługi kąpielowe.

Z usług kąpielowych (prysznic na terenie MOPS), które są bezpłatne, korzystali kilka razy w tygodniu pensjonariusze dziennego domu pomocy społecznej, którzy w warunkach domowych nie posiadają urządzeń kąpielowych, bądź z różnych przyczyn nie mają do nich dostępu.

Z tej formy usług korzystały również osoby bezdomne (mieszkańcy Iławy i osoby przyjezdne), w szczególności w okresie jesienno – zimowym.

Z tej formy pomocy korzystało od kilku do kilkunastu bezdomnych w miesiącu. Niektórzy z nich korzystali z tej formy usług wielokrotnie.

Osobom bezdomnym udostępniane są nieodpłatnie, m.in. środki higieny osobistej, jednorazowe golarki oraz ręczniki, których koszt zakupu pokrywany jest z budżetu Ośrodka(w 2011 r. wyniósł 585 zł.).

6. Usługi dla bezdomnych.

Według danych Ośrodka na terenie Iławy problemami bezdomności dotkniętych jest **11 osób** (mieszkańców Iławy), z których **3** przebywają w Domu Św. Brata Alberta „Życie” prowadzonego przez Akcję Katolicką i posiadają tam meldunek tymczasowy. Natomiast **4** osoby bezdomne przebywają w różnych miejscach na terenie kraju, za które pokrywamy koszt pobytu.

Bezdomność, to trudne i złożone zjawisko. Osoby bezdomne w naszym mieście, zazwyczaj rekrutują się spośród osób nadużywających alkoholu. Zamieszkują głównie na działkach ogrodniczych, piwnicach, opuszczonych budynkach lub u znajomych. Jeśli wyrażą zgodę, to kierowane są przez MOPS do Domu Św. Brata Alberta „Życie” w Iławie lub schronisk dla bezdomnych w Rucewie i Marwałdzie. W 2011 r. w okresie jesienno – zimowym **5 osób** skorzystało z tej oferty.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oferuje osobom bezdomnym różnorodną pomoc. Z pomocy tej korzystają oprócz miejscowych bezdomnych, również bezdomni przyjezdni, którzy zgłaszają się do MOPS – u szczególnie w okresie jesienno – zimowym. W 2011r. korzystali oni z niżej wymienionych form pomocy. **Realizowane formy pomocy to:** Udostępnienie urządzeń sanitarnych i do kąpieli (prysznic), zapewnienie ciepłych posiłków, zaopatrzenie w odzież, umieszczenie w domach dla bezdomnych, praca socjalna z bezdomnymi, udzielanie porad przez radcę prawnego, udzielanie pomocy finansowej, która przeważnie realizowana jest w formie zakupu artykułów żywnościowych i higieny osobistej w sklepie, pokrycie kosztów pobytu w schronisku dla bezdomnych, zakupienie biletu PKP lub PKS do miejsca ostatniego pobytu, przyznawanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W zakresie pomocy osobom bezdomnym Ośrodek ściśle współpracuje z Komendą Powiatową Policji oraz Strażą Miejską w Iławie, którzy własnym transportem dowożą bezdomnych do Rucewa lub Marwałdu. Osoby te dowożone są również transportem MOPS- u.

Należy zauważyć, że brak własnego schroniska lub noclegowni dla osób bezdomnych stanowi problem, szczególnie w okresie zimowym.

Schroniska zlokalizowane poza terenem działania MOPS Iława bronią się przed przyjmowaniem osób, które nie posiadają własnego źródła dochodu lub nie są mieszkańcami ich gminy czy powiatu.

Obecnie mamy podpisane porozumienia ze schroniskami dla osób bezdomnych w Marwałdzie (powiat ostródzki) i Rucewie (powiat iławski), które przyjmują osoby bezdomne z terenu naszego miasta, a w razie potrzeby umieszczamy tam również bezdomnych przyjezdnych.

7. Poradnictwo prawne.

Zatrudnieni radcy prawni udzielają porad prawnych klientom pomocy społecznej oraz pracownikom Ośrodka.

Radca Prawny informuje interesantów o przepisach z zakresu: prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Sporządza pisma procesowe zwłaszcza dotyczące ustaleń ojcostwa, alimentów, władzy rodzicielskiej, kontaktów z dziećmi, a także inne. Odnotowano duże zainteresowanie sprawami egzekucji sądowej alimentów, jak też procedurami odwoławczymi dotyczącymi niepełnosprawności i rent z tytułu niezdolności do pracy. Ponadto z uwagi na ciągłe zmiany przepisów o świadczeniach rodzinnych oraz świadczeniach z funduszu alimentacyjnego również i w tej dziedzinie zainteresowanie jest bardzo duże. To samo dotyczy spraw mieszkaniowych zwłaszcza, gdy występują konflikty w rodzinach. W 2011 r. udzielił porad **480** osobom. W tym miejscu należy zaznaczyć, że w tej liczbie niektóre osoby powtarzają się, ale zazwyczaj dotyczy to nowych spraw.

8. Dzienny Dom Pomocy Społecznej – to ośrodek wsparcia dziennego dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych. W dziennym domu prowadzone są:

- zajęcia kulturalno- rekreacyjne
- zajęcia w ramach terapii zajęciowej i muzykoterapii (Chór „Złoty Wiek”)
- zajęcia w ramach fizjoterapii prowadzone pod okiem fachowca (fizjoterapeuty)
- spotkania integracyjne i okazjonalne.

Z usług Domu w 2011 r. korzystało **74** pensjonariuszy, a chętnych do udziału w tej formie środowiskowego wsparcia jest coraz więcej. Wspólne spędzenie czasu, muzykowanie, wykonywanie prac ręcznych (np. robótki na drutach, na szydełku, ze słomy, haftowanie, malowanie na szkle itp.), codzienne ćwiczenia w ramach fizjoterapii, wspólne wyjazdy wpływają na poprawę kondycji psychicznej i fizycznej pensjonariuszy Domu. **Wierzą oni, że samotność, starość, niepełnosprawność, ograniczone środki finansowe czy konflikty rodzinne nie są przeszkodą, aby czynnie spędzać czas i cieszyć się życiem. A takie możliwości daje im Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Iławie. Za kilka lat problem osób starszych może stać się jednym z istotniejszych z zakresu działań w sferze społecznej. W związku z tym znacznie wzrośnie zapotrzebowanie na różnego rodzaju usługi świadczone na rzecz osób starszych.** Aktualnie istniejące na terenie miasta formy wsparcia dziennego zaspokajają potrzeby mieszkańców, ale ulega to ciągłym zmianom. Chcąc utrzymać podopiecznego w środowisku zamieszkania, wskazane jest, aby w jak najszerszym zakresie zorganizować mu niezbędne usługi (np. opiekuńcze, rehabilitacyjne, medyczne, kulturalno – rekreacyjne itp.), gdyż zawsze ta forma pomocy

środowiskowej będzie tańsza niż umieszczenie zainteresowanego w całodobowej placówce opiekuńczej.

9. Świetlica Środowiskowa „MOPSIK” – to placówka opiekuńczo – wychowawcza wsparcia dziennego dla dzieci (uczniów szkoły podstawowej) z rodzin problemowych. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, w godzinach od 10⁰⁰ do 18⁰⁰. W okresie wolnym od nauki w budynku MOPS –u przy ul. Obr. Westerplatte 5 organizowane są półkolonie i półzimowisko.

Ilość dzieci zakwalifikowanych do Świetlicy w 2011 r.:

- Rok szkolny (I – VI → 29 i IX – XII → 38)
- Półzimowisko w Świetlicy – 53 (wycieczka do Aquaparku w Sopocie)
- Kolonie letnie w Białym Dunajcu – 30 dzieci w wieku od 9 – 15 lat (sfinansowane ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)
- Półkolonie letnie w Świetlicy

I turnus – 33	
(w lipcu)	Wycieczka do Skansenu w
II turnus – 35	Szymbarku
(w sierpniu)	

Świetlica działa zgodnie z przyjętym programem, który w szczególności uwzględnia:

- ✓ potrzeby edukacyjne dzieci, (np. pomoc w odrabianiu prac domowych),
- ✓ rozwijanie ich zdolności i zainteresowań,
- ✓ zajęcia kompensacyjno – wyrównawcze,
- ✓ zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem,
- ✓ zajęcia komputerowe,
- ✓ wdrażanie nawyków higieny osobistej, dobrego zachowania,
- ✓ współpraca z rodzinami dzieci,
- ✓ dożywianie dzieci w formie podwieczorków, a w czasie ferii letnich i zimowych także obiadów w MOPS,
- ✓ pomoc w nauce języków obcych – j. angielskiego i j. niemieckiego,
- ✓ zajęcia sportowe,
- ✓ zajęcia terapeutyczne,
- ✓ uczestnictwo w pracach porządkowych w pomieszczeniach świetlicy i na terenie wokół budynku.

Zajęcia w Świetlicy prowadzone są przez zatrudnionych przez MOPS opiekunów z przygotowaniem pedagogicznym oraz terapeutę.

W 2011 r. program świetlicy został wzbogacony o dodatkowe zajęcia jak: warsztaty teatralne, fotograficzne, zajęcia kulinarne, socjoterapeutyczne, z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, z psychologiem.

Zajęcia odbywały się od sierpnia do grudnia i zostały sfinansowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ochrony „**Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie**”. Projekt konkursowy był realizowany pn. „**Nie bij pokochaj**”.

Dzięki opiece wyspecjalizowanej kadry, dzieci uczestniczące w zajęciach świetlicy poprawiają wyniki w nauce i otrzymują promocje do następnych klas.

10. Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej – dla młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Klub prowadzi swoją działalność od poniedziałku do piątku w godzinach od 10⁰⁰ - 18⁰⁰.

Klub rozpoczął swoją działalność w październiku 2007r. w budynku MOPS – u przy ul. Obrońców Westerplatte 5. Działalność Klubu skierowana jest do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, która pozostawiona często sama sobie, jest grupą bezpośrednio zagrożoną nadużywaniem alkoholu, środków

psychotropowych, a także przestępczością. Zadaniem Klubu jest pomoc w trudnych sytuacjach życiowych uczestników, przeciwdziałanie zjawiskom wyuczonej bezradności i wykluczenia społecznego młodzieży oraz profilaktyka.

Należy zaznaczyć, że działalność Klubu jest kontynuacją programu prowadzonego przez Świetlicę Środowiskową „MOPSIK”.

W 2011 r. w zajęciach MKIS wzięło udział **18** młodzieży, z którymi były prowadzone:

- zajęcia wyrównawcze zgodnie z potrzebami uczestników,
- zajęcia informatyczne,
- zajęcia sportowe,
- kółko dziennikarskie,
- zajęcia kształtujące i rozwijające zainteresowania (np. zajęcia plastyczne, wokalnie – muzyczne, teatralne, sportowe itp.),
- profilaktyka uzależnień, agresywnych zachowań, przemocy rówieśniczej,
- zajęcia z elementami doradztwa zawodowego,
- wdrażanie programów z zakresu higieny osobistej,
- zajęcia z socjoterapeutą.

Młodzież brała również udział w różnego rodzaju spotkaniach i wyjazdach, mających na celu zintegrowanie całej grupy (np. wyjazdy na basen, wyjścia do kina).

Działalność MKIS od września do grudnia 2011r. podobnie jak w świetlicy „MOPSIK” została dofinansowana ze środków pozyskanych z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na realizację projektu pn. **„Nie bij pokochaj”**.

Natomiast od lipca do grudnia 2011 r. **10 osób** z MKIS w wieku od 15 do 24 lat uczestniczyło w zajęciach zorganizowanych w ramach realizacji IV edycji projektu systemowego pn. **„Masz Okazję – Pomóż Sobie”** współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach **Programu Aktywności Lokalnej (PAL)**.

Między innymi młodzież uczestniczyła w wyjazdowych zajęciach turystyczno – survivalowych, a także wzięła udział w zajęciach z socjoterapeutą i doradcą zawodowym.

11. Punkt Interwencji Kryzysowej dla osób i rodzin będących ofiarami przemocy lub innej sytuacji kryzysowej (mieszkańców miasta Ławy).

W budynku na ul. Obrońców Westerplatte 5 wydzielone są dwa pomieszczenia z 4 miejscami noclegowymi, z możliwością przygotowania sobie posiłku oraz z dostępem do urządzeń higieniczno – sanitarnych. Pobyt w punkcie jest krótkoterminowy (1-3 noclegów).

Osoby i rodziny trafiające do Punktu mają zapewnioną (oprócz schronienia) pomoc psychologiczną i prawną oraz pomoc ze strony pracownika socjalnego, a także medyczną pielęgniarce ze Stacji Socjalnej Johannitów.

Punkt uruchamiany jest doraźnie.

W okresie sprawozdawczym nie było potrzeby wspierania tą formą pomocy.

12. Klub Integracji Społecznej – dla osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem.

Klub rozpoczął swoją działalność w styczniu 2007r. W celu zorganizowania pracy Klubu został zatrudniony koordynator.

Do zadań KIS należy:

- reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (klientów Ośrodka),
- organizowanie robót publicznych i prac społecznie użytecznych,
- prowadzenie poradnictwa prawnego i psychologicznego, doradztwa zawodowego,

- organizowanie działań o charakterze terapeutycznym,
- aktywizowanie osób wykluczonych społecznie,
- tworzenie grup samopomocy,
- współpraca z przedsiębiorcami.

Celem uczestnictwa w zajęciach KIS jest edukacja społeczna, zawodowa i personalna, która ułatwi osiągnięcie samodzielności zawodowej i ekonomicznej uczestników. Klub służy kompleksowym wsparciem swoim uczestnikom. Osobom indywidualnym oraz rodzinom udzielona jest pomoc w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Pomaga samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy.

Do udziału w zajęciach Klubu rekrutacji dokonują pracownicy socjalni i z wytypowanymi osobami zawierają kontrakty socjalne.

W 2011 r. w ramach działalności Klubu był realizowany projekt systemowy pn. **„Masz Okazję – Pomóż Sobie”** współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Grupa **70** wytypowanych przez pracowników socjalnych klientów MOPS w Iławie została skierowana do udziału w zajęciach z aktywizacji społecznej i zawodowej zorganizowanych przez firmę szkoleniową wybraną zgodnie z przepisami ustawy - Prawo zamówień publicznych.

Natomiast **25 osób** dorosłych uczestniczyło w realizacji **Programu Aktywności Lokalnej (PAL)** w ramach realizowanego projektu systemowego. Program był realizowany od lipca do grudnia 2011 r., a skierowany był do osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo, w wieku aktywności zawodowej, zagrożonych wykluczeniem społecznym, objętych pomocą MOPS w Iławie.

Jego głównym celem było zwiększenie w ciągu jednego roku realizacji projektu aktywności społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej u 105 podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie (77 kobiet i 28 mężczyzn) i ich otoczenia poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji.

Uczestnicy programu skorzystali z:

- ❖ wiedzy psychologa, socjoterapeuty, doradcy zawodowego, trenera coachingu,
- ❖ wizyt studyjnych w Spółdzielniach Socjalnych w Olsztynie i Nidzicy (nauka zdrowego odżywiania),
- ❖ zajęć WenDo połączonych z nauką asertywności, przeciwstawiania się przemocy, samoobroną,
- ❖ zajęć integracyjnych z zakresu survivalu – nauka współpracy w grupie, pokonywanie zahamowań,
- ❖ zajęć w ramach „Kuźni współpracy”, w których uczestnicy uczyli się współpracy w grupach, zdobywali wiedzę z zakresu uczestnictwa w życiu społecznym, integrowali się ze swoim otoczeniem,
- ❖ wsparcia 2 asystentów rodziny, którzy przez okres 6 m-cy współpracowali z 7 trudnymi, problemowymi rodzinami.

Ponadto w kwietniu 2011 r. uczestnicy zajęć w KIS pomagali w zorganizowaniu cyklicznej imprezy „Targów Pracy i Edukacji”, które odbyły się w Hali Widowiskowo Sportowej w Iławie. Organizatorami byli : Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, Młodzieżowe Centrum Kariery OHP w Iławie, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Elblągu oraz Punkt Pośrednictwa Pracy w Iławie. Targi odbywały się pod patronem Starosty Iławskiego oraz Burmistrza Miasta Iławy. Spotkanie cieszyło się sporym powodzeniem wśród osób bezrobotnych poszukujących pracy oraz młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

13. Stacja Socjalna Johannitów i miasta Iławy.

W grudniu 2007r. na mocy zawartej umowy partnerskiej pomiędzy Miastem Iława a Pruskim Stowarzyszeniem Zakonu Johannitów, Stacja Socjalna Johannitów wraz z wyposażeniem i samochodem została przekazana Gminie Miejskiej Iława.

Obsługą Stacji zajmuje się dyplomowana pielęgniarka zatrudniona na etacie w MOPS w Iławie. Świadczy ona różnego rodzaju usługi mieszkańcom miasta, a w szczególności podopiecznym Ośrodka.

Przeprowadza bezpłatnie badania poziomu cukru, cholesterolu, wykonuje pomiary ciśnienia RR i tętna, oblicza indeks wagi ciała, zmienia opatrunki. Odwiedza osoby przewlekle chore w ich domach, wspiera fachową wiedzą opiekunki świadczące usługi opiekuńcze w środowisku. Prowadzi profilaktykę i edukację zdrowotną (w zakresie prawidłowego odżywiania, profilaktyki otyłości i chorób układu krążenia, ustalania diety, pielęgnacji i zapobiegania odleżynom u pacjenta leżącego) oraz udziela instruktarzy medycznych. Stacja wspiera również mieszkańców miasta Iławy w środki opatrunkowe i do pielęgnacji, pomoce medyczne i sprzęt rehabilitacyjny. Wypożycza (bezpłatnie) sprzęt rehabilitacyjny, taki jak: łóżka, bariery, wózki inwalidzkie, krzesła toaletowe, kule, podnośniki, balkoniki, laski, baseny, kaczki, materace zmienno - ciśnieniowe itp.

W 2011 r. do Stacji dostarczono pięć transportów z pomocą od Zakonu Johannitów, w których znajdowały się:

- sprzęt rehabilitacyjny, m.in. wózki inwalidzkie (2 szt.), kule łokciowe (3 szt), balkoniki (8 szt.), materace (4 szt.), materace p/odleży nowe (4szt) stabilizatory szyjne (2szt.), stabilizatory kręgosłupa (4 szt.), łóżka (2 szt.), wózki toaletowe (3 szt.), wózek dziecięcy (1 szt.),
- środki opatrunkowe (gaziki, bandaże, plastry, kompresy, wata itp.),
- artykuły do pielęgnacji skóry,
- środki czyszczące,
- rękawice jednorazowe,
- koce, ręczniki, kołdry, poduszki, bielizna pościelowa, odzież, obuwie,
- paczki świąteczne i socjalne.

W okresie od 1.01.2011 r. do 31.12.2011 r. Stacja obejmowała stałą opieką 112 środowisk, które otrzymywały:

- środki opatrunkowe i do pielęgnacji ciała, (np. mydła, kremy, dezodoranty),
- środki typu podkłady, pampersy, wkładki anatomiczne itp.,
- środki czystości (np. proszki do prania, płyny czyszczące),
- odzież i obuwie,
- bieliznę pościelową, ręczniki, koce, kołdry, poduszki.

Dla dzieci i młodzieży ze Świetlicy Środowiskowej MOPSIK i MKIS pielęgniarka przeprowadziła pogadanki i konkursy na temat szkodliwości palenia nikotyny. Ponadto wygłosiła prelekcje dla seniorów z DDPS na temat zdrowego stylu życia i zachowań prozdrowotnych (odżywianie, nadciśnienie, cukrzyca, ruch, rekreacje itp.).

Pielęgniarka zabezpiecza również medycznie wyjazdy seniorów z Dziennego Domu Pomocy Społecznej, pomaga przy organizacji pikników integracyjnych, Dni Rodziny, spotkań organizowanych przez pensjonariuszy dziennego domu, dzieci i młodzież ze świetlicy MOPSIK i MKIS, służy także pomocą podczas organizowanych przez Ośrodek półkolonii i półzimowiska oraz wczasów w Siemianach dla seniorów.

W roku sprawozdawczym pielęgniarka wykonała 845 wizyt domowych i 1234 badania, z których skorzystały 304 osoby na miejscu w Stacji, a 73 rodziny otrzymały paczki świąteczne oraz 92 paczki socjalne. Ze sprzętu rehabilitacyjnego korzystały 534 osoby.

Pielęgniarka współpracowała z takimi instytucjami jak: przychodnie, Szpital Powiatowy w Iławie (oddział rehabilitacyjny), Sanepid, lekarze pierwszego kontaktu, pielęgniarki środowiskowe, stowarzyszenia i fundacje.

Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Pro Publico Bono, Sanepid oraz PCK zorganizowała akcję promocji zdrowia przed Starostwem Powiatowym w Iławie. Odbił się wówczas happening p/nikotynowy, pokaz pierwszej pomocy przed medycznej, przebadane zostały 202 osoby, wykonano 775 badań profilaktycznych i udzielono 530 porad.

14. Realizacja projektów.

Od stycznia do grudnia 2011 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie realizował IV edycję projektu systemowego pn. **„Masz Okazję - Pomóż Sobie”**. Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013, Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”, Działanie 7.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji” Poddziałanie 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” .

Głównym celem projektu był wzrost w trakcie jego realizacji aktywności społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej u 105 podopiecznych MOPS w Iławie (77 kobiet i 28 mężczyzn) i ich otoczenia, poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji.

Projekt zakładał pomoc klientom Ośrodka w powrocie na rynek pracy i do życia społecznego.

Łączny koszt projektu wyniósł **272.007 zł.**, z czego dotację ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego stanowiła kwota **243.446 zł.**, a wkład własny Gminy Miejskiej Iława wynosił **28.561 zł.** Składały się na tę kwotę zasiłki wypłacane klientom MOPS ze środków własnych gminy.

Do udziału w projekcie zakwalifikowanych było **105** uczestników. Były to osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo lub poszukujące pracy, w wieku aktywności zawodowej, korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie, borykające się dodatkowo z problemami długotrwałej lub przewlekłej choroby, niskiego poziomu wykształcenia lub brakiem kwalifikacji, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zwłaszcza w rodzinach samotnych matek oraz ich otoczenia (rodzina, sąsiedzi), stosowania przemocy w rodzinach, wyobcowania z grona rówieśników, kopiowania negatywnych postaw przez młodzież. Z **70 osobami** zostały zawarte **kontrakty socjalne**, natomiast **35 osób** wzięło udział w **Programie Aktywności Lokalnej** realizowanym w Klubie Integracji Społecznej (25 osób) i Młodzieżowym Klubie Integracji Społecznej (10 osób w wieku od 15 do 24 r.ż.).

Ukończyło zajęcia i szkolenia (w tym zawodowe) w ramach realizowanego projektu oraz uzyskało zaświadczenia lub certyfikaty **103 osób** (78 kobiet i 25 mężczyzn). Wśród uczestników projektu były 34 osoby niepełnosprawne, 52 osoby bezrobotne i 18 młodzieży uczącej się. Po zakończeniu projektu **17 uczestników podjęło zatrudnienie** (16 kobiet i 1 mężczyzna).

W okresie od sierpnia do listopada 2011 r. w świetlicy środowiskowej „MOPSIK” i Młodzieżowym Klubie Integracji Społecznej realizowany był projekt konkursowy pn. **„ Nie bij – pokochaj”** w ramach **Programu Osłonowego „ Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”**. Projekt został dofinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w kwocie **23.872 zł.** Łączny koszt projektu wyniósł **75.476 zł.**, z czego wkład własny stanowiła kwota **51.604 zł.**, na którą składały się m.in.: wynagrodzenia pracowników, media, sale zajęciowe wraz z wyposażeniem. Z dofinansowania zakupiono aparat fotograficzny do prowadzenia

kursu fotograficznego, artykuły żywnościowe do przygotowywania różnych potraw na zajęciach kulinarnych, artykuły papiernicze i piśmienne oraz chustę „Klanzę” na zajęcia ze specjalistami (socjoterapeutą i psychologiem).

W projekcie wzięło udział **37 dzieci i młodzieży**. Prowadzone były z nimi zajęcia kulinarne, warsztaty teatralne, kurs fotograficzny, zajęcia z socjoterapeutą i psychologiem, zajęcia z zakresu przeciwdziałania zjawisku przemocy oraz wsparcie psychologiczne dla ich rodzin. Zajęcia przeprowadzone przez specjalistów oraz działania uwzględnione we wniosku dały możliwość pracy nad funkcjonowaniem uczestników projektu, co w rezultacie dało pozytywne efekty zauważalne w ich zachowaniu.

Na 2012 r. został złożony kolejny wniosek o dofinansowanie w ramach projektu systemowego „Masz Okazję - Pomóż Sobie” do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie.

Zarówno w bieżącym roku, jak i w kolejnych latach przewidujemy jego kontynuację.

15. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zmiany do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyły na gminę obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Osoby wchodzące w skład Zespołu to grupa specjalistów z różnych grup zawodowych i środowisk współpracujących ze sobą w celu zapewnienia skutecznego reagowania na problem przemocy w rodzinie.

Ponadto w/w ustawa nałożyła na Ośrodek Pomocy Społecznej obowiązek zapewnienia obsługi organizacyjno – technicznej Zespołu.

Rada miejska w Iławie w dniu 31 sierpnia 2011 r. podjęła uchwałę nr XI/117/11 w sprawie sposobu i trybu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Wykonanie Uchwały powierzono Burmistrzowi Miasta Iławy, który w dniu 24 listopada 2011 r. swoim zarządzeniem nr 0151-102/2011 powołał do działania Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Iława.

W skład Zespołu weszło 26 osób reprezentujących różne instytucje jak: pedagodzy i nauczyciele z iławskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych; pracownicy MOPS w Iławie; kurator sądowy; przedstawiciele Policji, służby zdrowia, Straży Miejskiej; Ośrodka PPUiPR, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Stowarzyszeń i Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

W roku 2011 (od X do XII) do Zespołu wpłynęło 26 Niebieskich Kart „A” przekazanych przez KPP w Iławie w związku z interwencjami w rodzinach.

Do dnia 31 grudnia 2011 r. powołano 18 grup roboczych w celu rozpatrzenia spraw ofiar przemocy w rodzinie. Grupy robocze spotkały się na 17 posiedzeniach, w których ustalono plan działania dla poszczególnych członków grup roboczych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zadania dla osoby/rodziny, w której przemoc występuje. Zespół ściśle współpracuje ze specjalistami z Ośrodka Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Przemocy w Rodzinie w Iławie, którzy udzielają pomocy ofiarom przemocy oraz prowadzą profilaktykę ze sprawcami.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie z zakresu pomocy społecznej nie ogranicza się tylko do przyznawania świadczeń pieniężnych, w naturze, czy usługach. Bardzo ważnym rodzajem pomocy, realizowanym przez zawodową kadrę socjalną, jest **praca socjalna** z podopiecznymi. Polega na wsparciu osób i rodzin korzystających z pomocy, w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej oraz pomocy w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, wzbudzaniu

motywacji do działania. Pracownik socjalny może egzekwować większą aktywność w poszukiwaniu pracy, może zobowiązywać do działań ukierunkowanych na poprawę sytuacji klienta.

Praca socjalna jest jedną z form usług świadczonych przez instytucję pomocy społecznej, a jednocześnie przenikającą wszystkie formy świadczeń i wspierającą niektóre z nich, np. zasiłki pieniężne. **Chodzi o to, aby poprzez częste udzielanie świadczeń pieniężnych, nie doprowadzić do uzależnienia klienta od instytucji. Dlatego też obecnie duży nacisk kładzie się na rozwój tej właśnie formy usług socjalnych.**

Dzięki operatywności i chęci niesienia pomocy przez kadre socjalną, wiele osób i rodzin usamodzielniało się (**54** rodziny), podjęło pracę (**81** osób), uzyskało świadczenia alimentacyjne (**92** osoby), otrzymało rentę (**47** osób). Osoby i dzieci niepełnosprawne kierowane były na komisję do spraw orzekania o niepełnosprawności (**109** dzieci) i o stopniu niepełnosprawności (**307** osób), kierowano wnioski na komisję do spraw przeciwdziałania alkoholizmowi (**13** wniosków), skierowano do prac społecznie użytecznych (**13** osób), przeprowadzono **73** interwencje w związku z „Niebieską Kartą”, wystąpiono o ograniczenie władzy rodzicielskiej w **1** rodzinie, zaopatrywano w sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny osoby niepełnosprawne (**46** osób), zaopatrzono w sprzęt gospodarstwa domowego (**42** rodziny), umieszczono w szpitalu (**4** osoby), w schronisku dla bezdomnych (**18** osób), skierowano do Domu Pomocy Społecznej (**16** osób), zorganizowano pogrzeb (**1** świadczenie), skompletowano dokumenty w sprawie ubezwłasnowolnienia (**4** osoby). Pracownicy socjalni przeprowadzili także wywiady środowiskowe dla potrzeb świadczeń rodzinnych oraz wywiady środowiskowe i alimentacyjne dla innych instytucji, m. in. ZUS, Policji, PCPR, Sądu, innych ośrodków pomocy społecznej – **sporządzono 476 wywiadów**. Kadra socjalna współpracuje z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi i wychowawcami, strażą miejską, policją i sądami, Powiatowym Urzędem Pracy, pielęgniarkami środowiskowymi, lekarzami, organizacjami pozarządowymi.

Z obserwacji pracowników socjalnych wynika, że niektóre osoby i rodziny długotrwale korzystające ze świadczeń pomocy społecznej uzależniają się od MOPS, stają się roszczeniowe i uważają, że udzielanie świadczeń jest obowiązkiem Państwa. Jest to negatywne zjawisko, które prowadzi do tworzenia takich niebezpiecznych sytuacji, jak: dziedziczenie biedy, szerzenie ubóstwa, wykluczenie społeczne.

Wychodząc naprzeciw tym problemom w 2005r. ustawodawca nowelizując po raz kolejny ustawę o pomocy społecznej, dał pracownikom socjalnym nowe narzędzie pracy, które ma motywować do usamodzielniania się osoby długotrwale korzystającej z pomocy ośrodka pomocy społecznej. Tym narzędziem jest **kontrakt socjalny**, czyli umowa zawierana pomiędzy ośrodkiem pomocy społecznej a świadczeniobiorcą. W ubiegłym roku takich kontraktów zawarto **85**.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2011 r. (podobnie jak w roku poprzednim) zostało zawarte porozumienie w sprawie **organizacji prac społecznie użytecznych** pomiędzy Starostą Iławskim a Gminą Miejską Iława. W wyniku zawartego porozumienia **13** podopiecznych MOPS –u zostało zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie. Okres zatrudnienia obejmował **01.03.2011 r. - 30.11.2011 r.** Po zakończeniu realizacji tego programu **4 osoby znalazły zatrudnienie**. Program realizacji prac społecznie użytecznych realizowany był w ramach działalności Klubu Integracji Społecznej.

W ubiegłym roku na wypłaty świadczeń pieniężnych osobom wykonującym prace społecznie użyteczne gmina wydatkowała kwotę **6.276 zł**. Była to całość kosztów realizacji programu. Starosta nie zrefundował części wydatków w 2011 r. z powodu braku środków na ten cel.

Z uwagi na to, że ta forma aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych sprawdza się, w następnych latach przewidujemy jej kontynuację.

Wśród najistotniejszych problemów społecznych, z tytułu którego przydzielona została w 2011 r. pomoc, na czoło wysuwa się długotrwała lub ciężka choroba (**699** rodzin), niepełnosprawność (**591** rodzin), bezrobocie (**497** rodzin), ubóstwo (**517** rodzin) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (**283** rodziny), w tym w rodzinach niepełnych (**234** rodziny) oraz rodzinach wielodzietnych (**86** rodzin). Ponadto **20** osób miało trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, a w **66** rodzinach powodem trudnej sytuacji życiowej była potrzeba ochrony macierzyństwa. Jednakże sytuacja jest bardziej złożona, bowiem na powyższe przyczyny nakładają się zjawiska z kręgu patologii społecznych, szczególnie alkoholizm, bezdomność, czy przemoc w rodzinie. Rzadko dana przyczyna jest jedynym powodem przyznania pomocy, a najczęściej przyczyny te nakładają się na siebie.

Osoby niepełnosprawne oraz długotrwale lub ciężko chore z racji swojej niepełnosprawności bądź przewlekłej choroby nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych i z powodu swojej bezradności narażone są na społeczne wykluczenie. Problemy tych osób wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami w komunikowaniu się z innymi i samoobsługą, wysokimi wydatkami ponoszonymi na zakup leków, usługi medyczne, zabiegi rehabilitacyjne. Dlatego też potrzebują wsparcia instytucji pomocy społecznej nie tylko w formie pieniężnej, a przede wszystkim usługowej.

Skala poszczególnych problemów obrazuje ogrom pracy i zadań jakie stoją przed pomocą społeczną, a także wagę zjawiska jakim jest zagrożenie socjalne i patologia społeczna.

II. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH.

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane są na podstawie Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. nr 139, poz. 992 z późn. zm.).

W 2011 r. pomocą w zakresie świadczeń rodzinnych objęte zostały **3.152 rodziny (12.608 osób w tych rodzinach, natomiast 10.339 osób uprawnionych)**, którym przyznano świadczenia na kwotę **9.525.057 zł.**

W tym **1.245 rodzin** stanowią rodziny pobierające zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, natomiast pozostałą część stanowią rodziny pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny oraz jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka oraz mają opłaconą składkę na ubezpieczenie społeczne.

Zadania te w całości finansowane są z budżetu państwa.

W okresie sprawozdawczym złożonych zostało **2.937 wniosków** o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz **340 wniosków** o wypłatę jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Wydane zostały **133** decyzje odmawiające przyznania świadczeń rodzinnych. Głównym powodem było przekroczenie kryterium dochodowego.

Ponadto w 2011 r. nastąpiły kolejne zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych, tj.:

❖ Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w 2010 r. o świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w wysokości **520 zł.**, może ubiegać się nie tylko rodzic na dziecko, ale również dziecko na rodzica, wnuk na dziadków oraz rodzeństwo, przy czym osoba nad którą sprawowana jest opieka nie mogła pozostawać w związku małżeńskim. W 2011 r. wprowadzono zmianę, która umożliwiła pobieranie świadczenia na osobę pozostająca w związku małżeńskim pod warunkiem, że współmałżonek jest również osobą niepełnosprawną

w znacznym stopniu. Jednocześnie jednak ograniczono możliwość pobierania świadczenia do jednego w rodzinie.

W związku z powyższymi zmianami dopiero w 2011 r. znacznie wzrosła liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

Dla porównania w 2010 r. świadczenie pielęgnacyjne pobierały **122 osoby** w łącznej **wysokości 746.392 zł.** Ponadto z tego tytułu zapłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości **145.555 zł** i składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości **29.437 zł.**, co łącznie daje kwotę **921.384 zł**

W 2011 r. natomiast liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne wzrosła do **245 osób**, a kwota wypłaconych świadczeń do **1.468.360 zł.** Z tego tytułu zapłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości **237.840 zł** i składkę zdrowotną w wysokości **50.400 zł.**, co łącznie daje kwotę **1.756.600 zł.**

Zatem wydatki na świadczenie pielęgnacyjne w ciągu roku wzrosły o 100%.

W miesiącu listopadzie i grudniu 2011 r. wszystkie osoby mające ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, które złożyły wniosek w odpowiednim terminie, otrzymały dodatkowe świadczenie w wysokości **100 zł** miesięcznie w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Z tego tytułu wypłacono świadczenie **234 osobom na kwotę 46.200 zł.**

Dodatkowe świadczenie w wysokości **100 zł** miesięcznie przysługuje również, w okresie od stycznia do marca 2012 r. Ograniczono jednak krąg osób, które mogą otrzymać dodatkowe świadczenie do matki, ojca lub opiekuna faktycznego dziecka niepełnosprawnego.

❖ Aby uzyskać prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (**1000 zł**), jak również dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka (**1000 zł**) w 2011 r., należało przedłożyć zaświadczenie lekarskie lub zaświadczenie wystawione przez położną, potwierdzające co najmniej jedno badanie kobiety w okresie ciąży przeprowadzone przez lekarza ginekologa lub położną.

Od 01.01.2012 r. aby uzyskać w/w świadczenia trzeba okazać się zaświadczeniem potwierdzającym pozostawanie matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Świadczenia rodzinne w latach 2008, 2009, 2010 oraz 2011

LATA		2008	2009	2010	2011
świadczenia rodzinne	kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	8 131 901	7 956 550	8 694 683	9 236 817
	kwota opłaconych składek społecznych i zdrowotnych (w zł)	109.435	98.304	217.038	288.240
	ilość rodzin objętych pomocą	2 860	2 972	3 081	3 152
	ilość osób uprawnionych	9 438	9 675	10 097	10 339
	ilość złożonych wniosków na świadczenia rodzinne	4 070	5 139	3 874	2 937
	ilość złożonych wniosków na "becikowe"	371	352	358	340
	ilość decyzji odmawiających	178	198	159	133

Zarówno kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych, jak i ilość rodzin objętych pomocą oraz ilość osób uprawnionych jest większa w 2011 roku niż w latach poprzednich, z uwagi na znaczny przyrost zasiłków pielęgnacyjnych, a w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych (o 100 % w stosunku do roku 2010).

Natomiast ilość wniosków złożonych w 2011 roku była niższa, przede wszystkim ze względu na przekroczone kryterium dochodowe (przy przyjmowaniu wniosków, w przypadku uzyskiwania wysokich dochodów przez rodzinę - dochody przeliczane były na miejscu przez pracowników i to klient decydował, czy chce złożyć wniosek, czy też nie).

Także liczba złożonych wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka tzw. "becikowe" nieznacznie zmniejszyła się.

Ponadto od 2004 r. nie zostało zmienione kryterium dochodowe uprawniające do przyznania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami i nadal wynosi **504 zł** na osobę w rodzinie, a w przypadku rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym **583 zł** na osobę.

2011 rok

Lp	Świadczenie	Liczba dzieci / świadczeniobiorców - średnia miesięczna	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
1	zasiłki rodzinne	2 097	25 174	2 121 655
2	dodatki do zasiłku rodzinnego	838	10 061	1 438 940
	1) z tyt. urodzenia dziecka	11	132	132 000
	2) z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	107	1 293	495 290
	3) z tyt. samotnego wychowywania dziecka	93	1 127	197 750
	4) z tyt. kształcenia i rehabilitacji	242	2 913	221 920
	5) z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego	xxx	1 424	142 400
	6) na pokrycie kosztów związanych z zamieszkiwaniem dziecka w miejscowości gdzie jest szkoła	7	68	6 120
	7) na pokrycie kosztów związanych z dojazdem dziecka do szkoły	16	162	8 100
	8) z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	245	2 942	235 360
3	RAZEM zasiłki rodzinne i dodatki (1+2)	xxx	35 235	3 560 595 zł
4	świadczenia pielęgnacyjne	237	2 847	1 467 022
5	zasiłki pielęgnacyjne	2 116	25 400	3 886 200
6	RAZEM świadczenia opiekuńcze (4+5)	xxx	28 247	5 353 222 zł
7	RAZEM świadczenia rodzinne i świadczenia opiekuńcze (3+6)	xxx	63 482	8 913 817 zł
8	składki ZUS	151	1 822	237 840
9	składki zdrowotne	92	1 105	50 400
10	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka ("becikowe")	27	323	323 000
11	fundusz alimentacyjny	383	4 593	1 404 474
13	OGÓŁEM	xxx	71 325	10 929 531 zł

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO.

Z dniem 01 października 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.), która zastąpiła ustawę z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

W 2011 r. pomocą w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objętych zostało **266 rodzin (931 osób w tych rodzinach)**. Wypłacono świadczenia **365 uprawnionym** na kwotę **1.404.474 zł**.

W okresie tym złożonych zostało **337 wniosków** o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydanych zostało 9 decyzji odmawiających prawa do tego świadczenia.

Informacyjnie podaje, że świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza **725 zł netto**, a mogą się o nie ubiegać osoby samotne, jak i te pozostające w związkach małżeńskich. Ponadto należy przedłożyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji.

LATA		X - XII 2008	2009	2010	2011
fundusz alimentacyjny	kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	254 045	1 152 058	1 276 828	1 404 474
	ilość rodzin objętych pomocą	237	255	267	266
	ilość osób uprawnionych	344	359	340	365
	ilość złożonych wniosków	270	337	330	337
	ilość decyzji odmownych	9	8	10	9

Porównując powyższe dane należy stwierdzić, że z roku na rok kwota wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest coraz większa. Spowodowane jest to podwyższaniem kwot zasądzonych alimentów. Natomiast liczba rodzin oraz osób uprawnionych kształtuje się mniej więcej na tym samym poziomie.

Podobnie jest z ilością składanych przez uprawnionych wniosków.

Jedynie w roku 2008 ich ilość była mniejsza, ze względu na zmianę przepisów prawa.

Z kolei liczba dłużników zamieszkujących w mieście Iława w 2011 r. wynosiła 229 osób, natomiast liczba dłużników zamieszkujących w innej gminie w przypadku, gdy wierzyciel zamieszkiwał w Iławie wynosiła 103 osoby.

Zgodnie z przepisami nowej ustawy wystąpiono ze 103 wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych do organów właściwych dłużnika.

Ponadto wpłynęło 108 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników z organów właściwych wierzyciela.

W 2011 roku były podejmowane następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- przeprowadzono 78 wywiadów alimentacyjnych (214 wezwań);
- skierowano 90 wniosków do policji o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego, tj. za uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego;
- skierowano 90 wniosków do Starostwa Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom;
- zwrócono się z 6 wnioskami do Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebę aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.

Ponadto organ właściwy wierzyciela po zakończeniu każdego okresu świadczeniowego ma obowiązek wystawić dłużnikowi alimentacyjnemu decyzję o zwrocie należności. Takich decyzji w 2011 r. zostało wystawionych **455**. W przypadku nie uregulowania przez dłużnika należności w wyznaczonym terminie, uruchamiana jest procedura egzekucyjna, tj. wystawienie upomnienia (w 2011 r. było ich **227**), a następnie skierowanie tytułu wykonawczego do urzędu skarbowego (w 2011 r. było ich **342**).

W okresie od 01-01-2011 r. do 31-12-2011 r. zadłużenie dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosło – 1.514.619 zł., a komornicy sądowi wyegzekwowali od dłużników i przekazali na konto MOPS w Iławie kwotę 171.739,19 zł.

Natomiast zadłużenie dłużników alimentacyjnych za okres od 1.10.2008 do 31.12.2011 wynosi ogółem – 4.111.865 zł., a komornicy sądowi wyegzekwowali kwotę 495.559 zł.

***Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych
w latach 2008, 2009, 2010 oraz 2011 roku.***

LATA	X - XII 2008	2009	2010	2011
ilość dłużników zamieszkujących miasto Iławę	152	226	265	229
ilość dłużników /wierzyciel zamieszkuje w Iławie, dłużnik w innej gminie/	57	75	71	103
ilość otrzymanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	64	45	59	108
ilość wystosowanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	57	75	71	103
ilość przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych	xxx	136	102	78
kwota zadłużenia dłużników alimentacyjnych – ogółem w zł /narastająco/	237 684	1 262 993	2 597 246	4 111 865
kwota zadłużenia dłużników alimentacyjnych - z podziałem na lata w zł	237 684	1 025 309	1 334 253	1 514 619
kwota wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych - ogółem w zł /narastająco/	16 361	138 917	323 820	495 559
kwota wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych - z podziałem na lata w zł	16 361	122 556	184 903	171 739

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH.

Pomocą w formie dodatków mieszkaniowych (**zadanie własne** gminy) objęto **577** gospodarstw domowych, którym wypłacono **4875** dodatków mieszkaniowych na kwotę **728.390zł.**, z tego użytkownikom mieszkań:

- tworzących mieszkaniowy zasób gminy na kwotę 409.443 zł.
 - pozostałych na kwotę 318.947 zł.
- z tego:
- spółdzielczych na kwotę 205.670 zł.
 - innych na kwotę 113.277 zł.

Procentowy udział kwoty dodatków mieszkaniowych wypłaconych najemcom lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy w ogólnej kwocie wypłaconych w 2011 r. dodatków wynosił **56,21%**. W tym okresie średnia wysokość dodatku mieszkaniowego była nieznacznie wyższa i wynosiła **149,41 zł.** Natomiast w zasobach komunalnych średni dodatek w porównaniu z rokiem 2010 był wypłacony w podobnej wysokości i wynosił **174,08 zł.**

Rok	Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą w formie dodatku mieszkaniowego	Średnia wysokość wypłaconych dodatków (w zł)	Średni wydatek wypłacony w zasobach komunalnych (w zł)	Ogólna kwota wypłaconych świadczeń(w zł)
2008	553	121,35	140,72	664.747
2009	529	131,84	155,39	655.414
2010	523	143,18	174,93	715.005
2011	577	149,41	174,08	728.390

Analizując dane z poprzednich lat należy zauważyć, że następuje nieznaczny wzrost liczby gospodarstw domowych, którym wypłacono dodatki mieszkaniowe, a także wzrasta średnia wysokość tego świadczenia. Nastąpił również wzrost ogólnej kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych.

Spowodowane to jest niższymi dochodami osiąganymi przez wnioskodawców lub ich brakiem i większymi kosztami związanymi z utrzymaniem mieszkania.

Do końca 2011 r. przeprowadzono **158 wywiadów środowiskowych** oraz zostało sporządzonych przez pracowników socjalnych 135 notatek służbowych dotyczących korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

Miało to na celu przeprowadzenie szczegółowych kontroli w miejscu zamieszkania świadczeniobiorców dodatku mieszkaniowego.

Przeciętny okres korzystania z dodatku, to 6 miesięcy. Pomoc ta wypłacana jest zarówno do rąk wnioskodawców, jak i na konta administratorów budynków.

W 2011 r. do referatu wpłynęło **887 wniosków** o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w odpowiedzi na które wydano 887 decyzji administracyjnych, z czego 841 przyznających i 46 odmawiających przyznania dodatku.

Powodami wydania decyzji odmownych było to, że

- ❖ Należny dodatek był niższy niż 2% najniższej emerytury (10 dec);
- ❖ Kwota przeznaczona na pokrycie wydatków mieszkaniowych poniesionych przez gospodarstwo klienta była wyższa od wydatków udokumentowanych (35 dec);
- ❖ Nie zostały spełnione ustawowe kryteria przyznania dodatku (1 dec.).

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie oprócz realizacji zadań statutowych Ośrodka wynikających z przepisów prawa, a dotyczących pomocy społecznej biorą czynny udział w działalności Stowarzyszenia Na Rzecz Pomocy Społecznej.

V. STOWARZYSZENIE NA RZECZ POMOCY SPOŁECZNEJ

Stowarzyszenie powstało z inicjatywy pracowników Ośrodka i dnia 4 sierpnia 1992r. zostało wpisane do rejestru stowarzyszeń. Terenem jego działania jest miasto Iława, z siedzibą w MOPS przy ul. Grunwaldzkiej 6A.

Głównym celem Stowarzyszenia jest organizowanie i prowadzenie wszelkiej pomocy społecznej, a w szczególności gromadzenie i podział funduszy oraz pomocy rzeczowej dla osób i rodzin potrzebujących wsparcia z terenu naszego miasta ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych. Stowarzyszenie na swoją działalność pozyskuje środki przede wszystkim od sponsorów, a także otrzymuje dotacje z Urzędu Miasta w Iławie oraz dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Własna, lokalna organizacja daje unikalną szansę zorganizowania środowiska lokalnego. Dzięki stałej współpracy i kontaktom z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi, przedsiębiorstwami państwowymi i prywatnymi oraz przy aktywnym udziale zawodowej kadry socjalnej udało się zorganizować w 2011r.:

- w czerwcu w ramach **XIII Warmińsko – Mazurskich „Dni Rodziny”** imprezę integracyjno – rekreacyjną w Karasiu na polanie Koła Łowieckiego „Łoś”. Całkowity koszt imprezy zamknął się kwotą **2.000 zł**. Na co złożyły się środki pozyskane od iławskich sponsorów oraz zasoby własne Stowarzyszenia (pomoc rzeczowa i osobowa MOPS). W spotkaniu wzięło udział ok. **80 osób**. Były to dzieci i ich rodziny objęte wsparciem MOPS w Iławie oraz Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Iławie. Główną atrakcją spotkania był pokaz grupy rycerskiej pn. „Brac Rycerska Kerin z Gniewu”.
- w październiku otwartą **imprezę integracyjno – sportową pn. „Bawmy się Razem”** w hali widowiskowo-sportowej w Iławie – koszt ogólny imprezy wyniósł **7.400 zł**.(środki finansowe, rzeczowe, osobowe), w tym środki z PFRON **2.000 zł**, a z budżetu miasta **1.100 zł**. Środki własne stanowiła kwota **1.173 zł** (w formie rzeczowej i wynajmu obsługi – nieodpłatnie, wolontariuszy). Łączna liczba uczestników, którzy wzięli udział w spotkaniu to ok. **600 osób**. Jest to cykliczna impreza integracji osób niepełnosprawnych z osobami w pełni sprawnymi, która odbywa się już od dziewięciu lat.
- w grudniu otwarta **impreza „Mikołajkowa”**, na którą pozyskano środki z budżetu miasta **1.100 zł**. Wkład własny Stowarzyszenia wyniósł **300 zł**. Ogólny koszt imprezy zamknął się kwotą **1.400 zł**. Dodać do tego należy wsparcie rzeczowe i osobowe pracowników Ośrodka i Zespołu Placówek Szkolno – Wychowawczych w Iławie. Przygotowano paczki ze słodyczami dla **51 dzieci** niepełnosprawnych i z rodzin ubogich. Spotkanie odbyło się w budynku MOPS w Iławie przy ul. Grunwaldzkiej 6 a, a uczestniczyło w niej ok. **90 osób** (dzieci i ich rodziny).

Poza opisaną działalnością Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od kilku lat włącza się w realizację unijnego programu **PEAD „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności UE”**.I podobnie było w 2011 roku.

Umowa w ramach realizacji programu na dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej została zawarta pomiędzy Bankiem

Żywności w Olsztynie reprezentowanym przez Marka Borowskiego – Prezesa Zarządu Banku Żywności w Olsztynie, a Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej w Iławie oraz współpartnerem w kosztach i realizacji programu – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Iławie.

Dystrybutorem żywności w ramach PEAD 2011 r. było Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej w Iławie.

Do pomocy w tej formie zakwalifikowanych zostało przez pracowników socjalnych **700 mieszkańców** Iławy, którym wydano poniżej wymieniony asortyment żywności:

➤ mleko UHT	11.960	l
➤ herbatniki	1.052	kg
➤ cukier	700	kg
➤ makaron muszelki	4.200	kg
➤ mąka	6.300	kg
➤ musli	1.750	kg
➤ płatki kukurydziane	3.500	kg
➤ ser topiony	1.080	kg
➤ ser żółty	1.121,60	kg
➤ makaron krajanka	2.450	kg
➤ mleko w proszku	350	kg
➤ kawa zbożowa	700	kg
➤ krupnik	2.450	kg
➤ dania gotowe na bazie kaszy	2.801,60	kg
➤ danie gotowe na bazie makaronu	6.723,20	kg
➤ kasza jęczmienna z warz.	4.200	kg
➤ kasza manna	2.100	kg
➤ pieczywo chrupkie	280	kg
➤ zupa pomidorowa	2.800	kg
➤ ryż	2.800	kg
➤ kasza gryczana	350	kg
Razem	59.668,40	kg

W okresie sprawozdawczym sprowadzono żywność o wartości ok. **129.747 zł.**, wykorzystując transport własny MOPS – u oraz korzystając z usług transportowych zewnętrznych (koszt -2.736 zł.).

Natomiast rozładunek żywności odbywał się (wzorem poprzednich lat) przy pomocy osadzonych w Zakładzie Karnym w Iławie, dzięki uprzejmości i dobrej współpracy z Dyrektorem Zakładu Karnego.

Program ten będzie realizowany także w 2012 r. Została już zawarta umowa z Bankiem Żywności w Olsztynie.

W 2011 r. w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przy ul. Grunwaldzkiej 6A przeprowadzana była dalsza jego modernizacja, tj.:

1. Malowanie pomieszczeń i korytarzy, z wymianą stolarki drzwiowej oraz wykładzin posadzkowych i ściennych (**piętro budynku**) oraz ocieplenie dachu dobudówki i wykonanie nowego pokrycia z wymianą obróbek blacharskich na kwotę **97.762.34 zł.**
2. Modernizacja rozdzielaczy CO na kwotę **5.800 zł.**
3. Remont dachu oraz odnowienie elewacji garaży i magazynu wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego zlokalizowanych obok budynku biurowego na kwotę **3.444 zł.**

Zważywszy na wiek budynku w kolejnych latach planowany jest dalszy jego remont (parter i wejście do obiektu oraz wykonanie toalety dla niepełnosprawnych interesantów) i zagospodarowanie terenu wokół niego. **Na rok 2012 nie zostały zaplanowane żadne modernizacje obiektu, ze względu na ograniczone środki finansowe.**

Ponadto teren przy obiekcie na ulicy Obrońców Westerplatte 5 wymaga zagospodarowania (m.in. mini-boisko do gry w koszykówkę, wymiana części ogrodzenia), a ulica dojazdowa do budynku jest wąska, co powoduje trudności w dojeździe samochodów ciężarowych ze sprzętem do Stacji Socjalnej Johannitów, jak również z żywnością z Banku Żywności do zlokalizowanych tam magazynów. Także niektóre pomieszczenia w budynku wymagają już odnowienia.

Analizując działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie w sferze zabezpieczenia potrzeb mieszkańców w roku 2011 ogółem pomocą w różnej formie objętych zostało 11.979 osób (szacunkowa liczba), co stanowi ok. 35,5% ogółu mieszkańców naszego miasta.

Należy zauważyć, że na przestrzeni ostatnich kilku lat pomoc społeczna nie tylko w naszym mieście, ale także na terenie całego kraju zmieniła swoje oblicze. Mimo, że potrzebujących jest bardzo wielu, to tendencja rozwoju pomocy społecznej nie idzie w kierunku rozdawnictwa środków finansowych, ale poprzez angażowanie klientów Ośrodka do uczestnictwa w różnego typu projektach realizowanych przez MOPS, zwiększenie ich motywacji do działania i wiary we własne siły, zdobywania nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Pomoc społeczna coraz częściej szuka sposobów na to, żeby osoby i rodziny wymagające wsparcia uczyć samodzielności.

Z wyrazami szacunku,

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Iławie

mgr Irena Kasprzycka

Iława, dn. 14 marca 2012 r.